

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis 2006-XI-22
K(2006) 5704

Tema: Valstybės pagalba / Lietuva
Pagalbos Nr. N 112/2005
Parama įsigyjant žemę

Gerbiamasis Pone,

1. Procedūra

- (1) Vadovaudamasi EB sutarties 88 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje 2005 m. vasario 25 d. laišku, kuris buvo registruotas 2005 m. kovo 4 d., pranešė Komisijai apie šią priemonę. Papildomos informacijos Komisijai buvo nusiųsta 2005 m. birželio 15 d. laišku, registruotu 2005 m. birželio 19 d., 2005 m. rugsėjo 1 d. laišku, registruotu 2005 m. rugsėjo 5 d., 2006 m. liepos 3 d. laišku, registruotu 2006 m. liepos 5 d. ir 2006 m. rugsėjo 27 d. laišku, registruotu 2006 m. rugsėjo 27 d. 2005 m. lapkričio 14 d. laišku, registruotu 2005 m. lapkričio 17 d., Lietuvos valdžios institucijos sutiko, kad terminas būtų pratęstas iki 2005 m. gruodžio 6 d.
- (2) Komisija neprieštarauja priemonei, apie kurią pranešė Lietuvos Respublika, nes ji yra suderinama su EB sutartimi.
- (3) Priimdama šį sprendimą, Komisija rėmėsi tokiomis aplinkybėmis:

2. Aprašymas

2.1 Pavadinimas

- (4) Parama įsigyjant žemę

2.2 Schemos trukmė

- (5) Nuo datos, kada Komisija ją patvirtina, iki 2010 m.

Jo Ekselencija Užsienio Reikalų Ministras PETRAS VAITIEKŪNAS
Užsienio Reikalų Ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
Lietuva

Rue de la Loi 200, B-1049 Bruxelles/Wetstraat 200, B-1049 Brussel - Belgium
Komutatorius (+32-2)299 11 11. Teleksas COMEU B 21877. Telegrafo adresas COMEUR Brussels.

2.3 Biudžetas

- (6) Bendras biudžetas, kaip pranešta 2005 m. vasario 25 d.: 12 milijonų LTL (apie 3 475 000 EUR)
Metinis biudžetas: 2 milijonai LTL (apie 579 000 EUR)

2.4 Pagalbos gavėjai

- (7) Yra daugiau kaip 1000 pagalbos gavėjų: dabartiniai ir būsiami ūkininkai, įskaitant jaunuosius ūkininkus ir juridinius asmenis, užsiimančius ūkininkavimo veikla ir ketinančius įsigyti valstybinę žemės ūkio paskirties žemę.

2.5 Teisinis pagrindas

- (8) Pagalbos teikimo teisinį pagrindą sudaro šie aktai:

- 2003 m. sausio 28 d. Lietuvos Respublikos Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinasis įstatymas Nr. IX-1314 (Valstybės žinios, 2003 m., Nr. 15-600, Nr. 124-4490)
- 2003 m. liepos 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 889 „Dėl valstybės paramos įsigyjant žemės ūkio paskirties žemę“ (Valstybės žinios, 2003 m., Nr. 69-3130) ir Vyriausybės nutarimo projektas dėl 2003 m. liepos 8 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 889 „Dėl valstybės paramos įsigyjant žemės ūkio paskirties žemę“ (Valstybės žinios, 2003 m., Nr. 69-3130)
- 2003 m. vasario 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 236 „Dėl valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos žemės ūkio paskirčiai (veiklai)“ (Valstybės žinios, 2003 m., Nr. 18-780; 2004 m., Nr. 175-6483)

2.6 Priemonės aprašymas

- (9) Schema, apie kurią pranešta, pakeičia esamą pagalbos priemonę „Parama įsigyjant žemę“, apie kurią, kaip ir apie kitas žemės ūkio sektoriuje taikomas valstybės pagalbos priemones, vadovaujantis Stojimo sutarties IV priedo 4 skyriaus nuostatomis, Komisijai buvo pranešta 2004 m. rugpjūčio 31 d. laišku, registruotu 2004 m. rugpjūčio 31 d.
- (10) Pagal schemą, apie kurią pranešta, Lietuvos valdžios institucijos ketina skirti investicinę pagalbą valstybinei žemės ūkio paskirties žemei įsigyti. Pagalba mokama kaip palūkanų normos subsidija, žemės įsigijimo kainos nuolaida ir garantijos kompensacija.
- (11) Pagalbos gavėjai būtų dabartiniai arba būsiami ūkininkai. Konkrečiai pagalba gali būti skiriama: ūkininkams, įregistravusiems savo ūkį, asmenims, norintiems užsiimti ūkininkavimu ir turintiems žemės ūkio specialisto diplomą arba dokumentą, liudijantį juos turint ūkininko kvalifikaciją, arba turintys praktinės ūkininkavimo patirties. Juridinių asmenų atveju pagalbą galės gauti tik tos įmonės, kurių daugiau kaip 50 % pardavimo pajamų gaunama iš žemės ūkio veiklos.
- (12) Vienas iš pagalbos tikslų – sukurti sąlygas racionaliam žemės ūkio valdų valdymui.

- (13) Kredito garantiją ir 80 % garantijos sumos kompensaciją, kurias teikia privati ribotos atsakomybės bendrovė Žemės ūkio paskolų garantijų fondas, galės gauti tik tie pagalbos gavėjai (išskyrus jaunuosius ūkininkus), kurie iš karto sumoka visą žemės kainą. Teikiama garantija nėra valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį, nes Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, jog yra laikomasi visų Komisijos pranešimo dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai, teikiamai garantijų forma, 4.3 punkto sąlygų¹. 80 % garantijos sumos kompensacija būtų valstybės pagalba, todėl ji yra įtraukta į Lietuvos valdžios institucijų pateiktus apskaičiavimus.
- (14) Valstybinė žemė būtų parduodama schemas pagalbos gavėjams be aukciono. Lietuvos valdžios institucijos garantuoja, kad valdžios institucijoms parduodant valstybinę žemę, neteikiama jokios papildomos valstybės pagalbos, nes žemės vertė nustatoma pagal Komisijos komunikatą Valstybės pagalbos elementai valdžios institucijoms parduodant žemę ir pastatus².
- (15) Lietuvos valdžios institucijos pateikė pagalbos lygio apskaičiavimus, pagal kuriuos nustatomas grynosios subsidijos ekvivalentas, kaip reikalaujama Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairėse arba lygiaverčiame dokumente³ ir garantavo, kad didžiausias pagalbos intensyvumas bus ne didesnis negu nustatyta Bendrijos pagalbos žemės ūkio sektoriuje gairių⁴ (toliau – Gairės) 4.1.1.2 punkte.
- (16) Lietuvos valdžios institucijos garantavo, kad jokia pagalba nebus teikiama už darbą arba veiklą, pradėtus prieš tinkamai pateikiant paraišką pagalbai gauti kompetentingoms institucijoms ir prieš joms priimant šią paraišką ir įsipareigojant.
- (17) Lietuvos valdžios institucijos garantavo, kad pagalba bus skiriama, tik jei bus laikomasi minimalių aplinkosaugos, higienos ir gyvūnų gerovės standartų.
- (18) Lietuvos valdžios institucijos garantavo, kad ši pagalba nebus skiriama, jei pagal kitas vietas, regionines, nacionalines arba Bendrijos schemas jau bus skirta pagalba toms pačioms pagalbos gavimo kriterijus atitinkančioms išlaidoms kompensuoti.

3. Vertinimas

- (19) Pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra draudžiama, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (20) Šiuo atveju šios sąlygos yra įgyvendintos. Priemonė jos gavėjams suteikia pranašumą. Valstybių prekyba žemės ūkio produktais užima svarbią vietą⁵. Iš valstybės išteklių suteikiamas pranašumas tam tikroms Lietuvos Respublikos žemės ūkio įmonėms. Taigi priemonė gali iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

¹ OL C 71, 2000 3 11, p. 14.

² OL C 209, 1997 7 10.

³ OL C 74, 1998 3 10, p. 9-31, OL C 258, 2000 9 9, p. 5.

⁴ OL C 232, 2000 8 12, p. 19.

⁵ Lietuvos Respublikos prekyba žemės ūkio produktais su kitomis valstybėmis narėmis 2001 m: importas – 6,1 mln. eurų, eksportas – 21,8 mln. eurų (šaltinis – Europos Komisijos tarnybos: Eurostatas ir Žemės ūkio generalinis direktoratas).

- (21) Taigi taikoma EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis. Todėl reikėtų išnagrinėti, ar gali būti leista nukrypti nuo bendrojo valstybės pagalbos nesuderinamumo su bendraja rinka principo, kaip nustatyta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.
- (22) Komisijos nuomone, valstybės pagalba žemės ūkio sektoriuje yra suderinama su bendraja rinka, jei ją teikiant laikomasi Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1/2004 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba⁶, šiuo atveju yra netaikytinas, nes ne visa pagalba teikiama mažosioms ir vidutinėms įmonėms.
- (23) Pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas vertinama pagal Bendrijos gairių 4.1. punktą.
- (24) Gairių 4.1.1.1. punkte numatyta, kad investicijomis, už kurias teikiama pagalba, turi būti siekiama vieno arba kelių toliau nurodytų tikslų, t. y. tobulinti ir perskirstyti gamybą. Todėl priemonė, apie kurią pranešta, atitinka Gairių reikalavimus.
- (25) Pagalbos intensyvumas turėtų būti ne daugiau kaip 40 %. Lietuvos valdžios institucijos pateikė apskaičiavimus, pagal kuriuos galima spręsti, kad pagalbos intensyvumas bus ne didesnis negu 40 % pagalbos skyrimo kriterijus atitinkančių išlaidų. Valdžios institucijos patikino, kad didžiausia kriterijus atitinkančių išlaidų suma neviršys bendros paramai tinkamų investicijų ribos, kurią valstybė narė nustato remdamasi Reglamento (EB) Nr. 1257/99⁷ 7 straipsniu.
- (26) Gairių 4.1.1.5. punkte teigiama, kad žemės įsigijimui, įskaitant teisinės išlaidas, mokesčius ir žemės registracijos išlaidas, gali būti skiriama investicinė pagalba.
- (27) Lietuvos valdžios institucijos patikino, kad investicinė pagalba bus skiriama tik toms žemės ūkio valdoms, kurios yra ekonomiškai perspektyvios ir tai galima įrodyti, ir kurias valdo tinkamus profesinius įgūdžius ir kvalifikaciją turintis ūkininkas. Be to, paramos gavėjai privalo laikytis minimalių Bendrijos aplinkosaugos, higienos ir gyvūnų gerovės standartų.
- (28) Pagal Gairių 4.1.1.4 punktą investicijų pagalba už tokias gamybos pajėgumą padidinančias investicijas gali būti skiriama tik jei galima rasti įprastų tokios padidėjusios produkcijos realizavimo rinkų. Tačiau Lietuvos valdžios institucijos informavo, kad priemonė nėra susijusi su gamybos pajėgumą didinančiomis investicijomis. Todėl ši sąlyga nėra aktuali.
- (29) Pagal schemą, apie kurią pranešta, nebus skiriama jokios pagalbos gamybos teisių įsigijimui.
- (30) Atsižvelgiant į pirmiau pateiktus svarstymus, minima pagalbos priemonė atitinka Gairių 4.1 punkto reikalavimus.
- (31) Komisija primena Lietuvos valdžios institucijoms, kad Bendrijos valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje gairės šiuo metu yra persvarstomos. Įsigaliojus naujoms Gairėms, valstybės narės turės dabartines pagalbos schemas suderinti su naujomis nuostatomis.

⁶ OL L 1, 2004 1 3, p. 1–15.

⁷ OL L 160, 1999 6 26, p. 80–102.

4. Išvados

- (32) Atsižvelgdama į pirmiau minėtas aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, atitinka EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.
- (33) Jei šiame laiške yra konfidencialios informacijos, kuri neturėtų būti skelbiama, prašome apie tai pranešti Komisijai per penkiolika darbo dienų nuo laiško gavimo. Jei Komisija iki nurodyto termino negaus argumentuoto prašymo, bus manoma, kad Jūs sutinkate, jog visas šio laiško tekstas originalo kalba būtų skelbiamas šioje interneto tinklavietėje: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/. Prašymas neskelbti konkrečios nurodytos informacijos turėtų būti siunčiamas registruotu laišku arba faksu šiuo adresu:

Commission européenne
Direction générale de l'Agriculture et du développement rural
Direction H2
Bureau: Loi 130 5/128
B-1049 Bruxelles
Faksas 0032 2 2967672

Pagarbiai,
Komisijos vardu

Mariann FISCHER BOEL
Komisijos narė